

MAJLIS PENGKISAHAN SEJARAH KAPAL KOREK DI MALAYSIA

"Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor"

Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang
1974

Dirasmikan oleh :

Y.B. Tuan Borhan Bin Aman Shah,
Pengerusi Jawatankuasa Tetap Perumahan & Pembangunan Bandar Lestari, Kebudayaan,
Adat Istiadat Melayu& Warisan
Negeri Selangor

TARIKH :

4 DISEMBER 2023

TEMPAT :

ARKIB NEGARA MALAYSIA
Auditorium PPPAV, Arkib Negara Malaysia,
Kuala Lumpur

Sila Imbas Kod QR untuk
memuat turun Buku Autorecara

KAPAL KOREK DI MALAYSIA

Di Malaysia, kapal korek mula diperkenalkan pada tahun 1913 dengan kegunaan yang terhad dalam industri perlombongan bijih timah sahaja merangkumi kawasan-kawasan yang datar dan berpaya terutamanya kawasan berpasir dipesisir sungai. Pada masa dahulu, negeri Perak merupakan kawasan yang mengandungi rizab timah terbesar di dunia. Bijih timah didapati di sepanjang persisir Sungai Kinta dan sungai-sungai lain di Perak.

Namun di peringkat antarabangsa, kapal korek turut digunakan bagi melombong bijih lain seperti emas dan rutil. Kapal korek juga pernah digunakan untuk melombong berlian. Perlombongan emas adalah sangat aktif sebelum ini menggunakan kapal korek seperti di Amerika Syarikat, New Zealand dan lain-lain negara.

Syarikat kapal korek pertama diperkenalkan di Malaysia ialah Malayan Tin Dredging Limited di Batu Gajah, Perak. Manakala kapal korek baru yang terakhir dibina di Malaysia ialah pada tahun 1985. Kapal korek yang paling tua pada ketika itu mencecah usia hampir 70 tahun. Kapal korek tidak dibina sepertimana kapal laut atau bot besar dan hanya terapung di atas air dengan menggunakan beberapa buah pontun yang digabungkan menjadi satu ketika pemasangan.

Pada awalnya, sistem rawatan pengasingan bijih timah dalam kapal korek menggunakan kaedah sluice box, tetapi kemudian iaitu sekitar tahun 60an dan keatas banyak kapal korek moden yang dibina di Malaysia menggunakan kaedah Circular Jigs yang lebih pantas dan efektif dalam mengasingkan bijih timah. Generasi awal kapal korek beroperasi menggunakan arang batu dengan bekuasa wap tetapi selepas era perang dunia kedua, sedikit demi sedikit kapal korek di Malaysia mula beroperasi menggunakan kuasa elektrik sepenuhnya.

Salah satu contohnya ialah kapal korek Tanjung Tualang 5 (TT5) yang dibina pada tahun 1938 telah menjalani naiktaraf dari enjin wap dengan menggunakan arang batu kepada elektrik sepenuhnya pada tahun 1963. Kapal korek lama memerlukan banyak tenaga kerja. Seramai 30 hingga 40 orang anak kapal diperlukan untuk setiap syif bergantung pada saiz kapal. Namun kapal korek moden yang dibina sekitar 70an hingga 80an hanya memerlukan sekitar 15 orang bagi setiap syif sekaligus mengurangkan beban kepada syarikat pengoperasi.

Kapal korek bergerak ke sekitar lombong menggunakan beberapa tali dari winch yang dipasang disetiap penjuru dan hadapan kapal korek yang mana tali-tali dari setiap winch akan ditambat di tepi tebing atau disauh anchored di dasar. Winch akan berpusing untuk menarik tali perlahan-lahan hingga kapal korek bergerak sedikit demi sedikit. Paling utama ialah tali dari bahagian muncung hadapan kapal, jika talinya tidak ditambat atau disauh ke dasar lombong maka akan menyebabkan kapal korek mundur ke belakang. Perkara ini disebabkan akibat tekanan yang terhasil dari sentuhan oleh ‘bucket’ ke dasar lombong ketika pengorekkan.

Kini hanya tinggal dua buah kapal korek di Malaysia iaitu TT5 dan Sri Banting, dimana Sri Banting merupakan icon sejarah yang tidak ternilai harganya untuk daerah Sepang, negeri Selangor dan negara.

OBJEKTIF PROGRAM :

- Penganjuran Majlis Pengkisahan Sejarah ini merupakan inisiatif dan langkah bagi melestarikan suatu tinggalan sejarah yang sangat berharga iaitu Kapal Korek Sri Banting, Dengkil.
- Kapal Korek Sri Banting adalah objek sejarah penting yang terlakar sehingga membantu Selangor berkembang maju dalam industri perlombongan bijih timah dunia.
- Majlis Pengkisahan Sejarah ini melibatkan tokoh pengkisah yang merupakan bekas ketua kapal korek (Dredge Master) yang berpengalaman di mana mereka terlibat secara langsung juga menjadi saksi peristiwa ketika itu.
- Mengembalikan nostalgia kegemilangan industri bijih timah sebagai komoditi utama negara pada masa dahulu dan penyampaian halaju pembangunan Taman Warisan Lombong Bijih Timah Negara dan Kapal Korek Sri Banting sebagai “Living Museum” ke arah warisan negara dan dunia oleh seorang tokoh yang merupakan Penasihat Eksekutif Konservator/Museolog Projek MPSepang.
- Majlis ini juga memberikan gambaran bukan sekadar pengalaman tetapi juga melibatkan kajian, pengetahuan dan kemahiran tokoh dari segi ingatan terhadap peristiwa yang boleh dikongsikan.
- Majlis Pengkisahan Sejarah ini akan dirakamkan secara audio dan video dan kemudian ianya boleh digunakan untuk rujukan penyelidik serta pelajar-pelajar di sekolah menengah, peringkat institusi pengajian tinggi dan agensi berkaitan peringkat kebangsaan dan antarabangsa seterusnya sebagai tayangan di muzium tapak Taman Warisan Lombong Bijih Timah Negara.

OBJEKTIF PROJEK:

- Aspirasi Taman Warisan Lombong Bijih Timah Negara sebagai penyumbang kepada pelancongan ‘**educational tourism**’ selain dari menghidupkan sejarah perlombongan negara. Pembangunan secara bersepadu ini dijangka akan mendapat faedah sampingan seperti peningkatan sosio ekonomi setempat dan sebagainya.
- Menjadikan Taman Warisan Lombong Bijih Timah Negara sebagai Tapak Khazanah Dunia dengan pengiktirafan ‘UNESCO’ serta menjadi sasaran pelancong dan pengkaji Sejarah dan teknologi ke Taman Warisan.

Majlis Pengkisahan Sejarah Kapal Korek Di Malaysia

"Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor"

Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang

- 1974-

ATURCARA PROGRAM :

MASA	PERKARA
12.30 Tengah Hari	: Ketibaan Jemputan Pendaftaran / Makan Tengah Hari Lawatan pameran
1.30 Petang	: Ketibaan VIP Y.B. Tuan Borhan Bin Aman Shah, Pengerusi Jawatankuasa Tetap Perumahan & Pembangunan Bandar Lestari, Kebudayaan, Adat Istiadat Melayu & Warisan,Negeri Selangor Y. Bhg. Dato' Jaafar Sidek bin Hj. Abdul Rahman, Ketua Pengarah, Arkib Negara Malaysia Y. Bhg. Dato' Haji Abd Hamid bin Hussain, D.S.I.S, A.I.S, P.P.T, P.P.C Yang Dipertua, Majlis Perbandaran Sepang
2.00 Petang	: Nyanyian Lagu Negaraku Nyanyian Lagu Selangor Lafaz Ikrar Rukun Negara Bacaan Doa : Ucapan Alu-Aluan Y. Bhg. Dato' Jaafar Sidek bin Hj. Abdul Rahman, Ketua Pengarah, Arkib Negara Malaysia Y. Bhg. Dato' Haji Abd Hamid bin Hussain, D.S.I.S, A.I.S, P.P.T, P.P.C Yang Dipertua, Majlis Perbandaran Sepang

ATURCARA PROGRAM :

MASA	PERKARA
:	Ucapan Perasmian :
	Y.B. Tuan Borhan Bin Aman Shah, Pengerusi Jawatankuasa Tetap Perumahan & Pembangunan Bandar Lestari, Kebudayaan, Adat Istiadat Melayu & Warisan,Negeri Selangor
	Gimik Pelancaran
	Tayangan Montaj Kapal Korek Sri Banting, 'Living museum' Dan Taman Warisan Lombong Bijih Timah Negara, Dengkil
	Tayangan Video Wawancara Sejarah Lisan
	Penyampaian Cenderamata
3.00 Petang	: Sesi Forum
	Tokoh Pengkisahan :
	(i) Y. Bhg. Dato' Paiman Bin Keromo DSIS, AMK, ASK, BKT, PPT, PSI (ii) Tn. Haji Lokman Bin Ahmad (iii) En. Mohamed Bin Zakaria (iv) Tn. Haji Basri Bin Ibrahim
	Pengerusi Sesi : LAr. Ruhaila Binti Abdul Rahman, CPSI, CA, P.P.T
	: Sesi Soal Jawab
5.00 Petang	: Lawatan Pameran
	Minum Petang
	Majlis Tamat

SEJARAH KAPAL KOREK SEBAGAI MEDIUM PERLOMBONGAN BIJIH TIMAH DI MALAYSIA

PROFAIL TOKOH PEMBICARA :

SESI BICARA 1 :

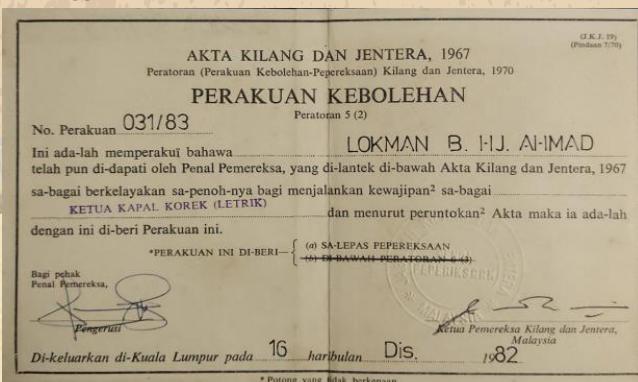
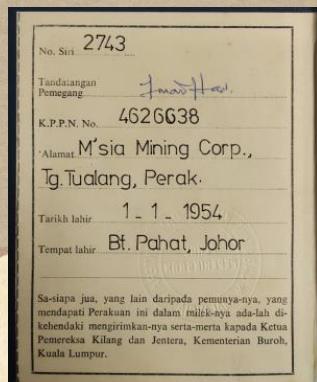
HAJI LOKMAN BIN AHMAD

Haji Lokman Bin Ahmad merupakan seorang mantan "Dredge Master" di Malaysia Mining Corporation, Tanjung Tualang, Perak. Beliau kini berkhidmat sebagai Pengurus Operasi Hal Ehwal Korporat di Lion Mining Sdn Bhd.

Beliau memulakan peringkat awal pendidikan di Sekolah Kebangsaan Rengit, Batu Pahat dan Sekolah Menengah Tun Sardon, Rengit sebelum meneruskan pengajian ke peringkat lebih tinggi dan melengkapkan pelajaran dalam Diploma Kejuruteraan Perkapalan di Politeknik Ungku Omar pada 23 Januari 1978 dan Sarjana Keselamatan dan Kesihatan Pekerja di Universiti Kebangsaan Malaysia pada Julai 2001. Beliau juga berkelulusan "Master In Industrial Safety And Management" dari Universiti Kebangsaan Malaysia 2001.

Beliau seterusnya memulakan kerjaya pertama sebagai Pembantu Jurutera Laut – Penguatkuasa Kejuruteraan di Jabatan Laut Malaysia di Pelabuhan Klang bermula 2hb April 1978. Setelah setahun perkhidmatan, beliau mula mengorak langkah untuk berkecimpung di dalam industri perlombongan bijih timah pada 2hb April 1979 sebagai "shift engineer".

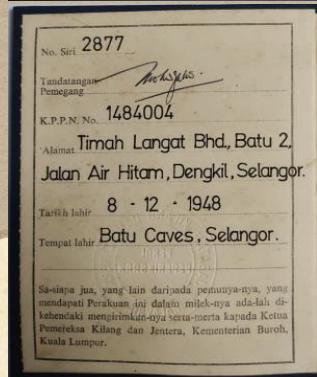
Bermula April 1980 sehingga Januari 1994, beliau telah berkhidmat di Malaysia Mining Corporation (MMC) sebagai Ketua Kapal Korek 'Dredge Master' dan juga sebagai Penyelia Projek 'Open Cast Mining'. Beliau juga pernah berkhidmat di Gas Malaysia, Shah Alam pada Julai 1994 – Januari 2011 sebagai Ketua Projek Pembinaan sebelum berkhidmat sebagai Pengurus Operasi Hal Ehwal Korporat – Kawal Selia bermula Januari 2012 sehingga kini.

KAEDAH PENGOPERASIAN KAPAL KOREK SRI BANTING

PROFAIL TOKOH PEMBICARA :

SESI BICARA 2 :

MOHAMED BIN ZAKARIA

En Mohamed Bin Zakaria merupakan seorang mantan 'Dredge Master' di Syarikat Timah Langat Berhad, Dengkil Selangor iaitu di Kapal Korek Sri Banting pada tahun (1985).

Beliau bersekolah di sekolah rendah Batu Road School, Kuala Lumpur, dan Sekolah Menengah Methodist Sentul, Kuala Lumpur, Technical Institute. Seterusnya Beliau telah menyambung pengajian di Universiti Teknologi Malaysia di dalam bidang Kejuruteraan Mekanikal dan mempunyai sijil 'Dredge Master' competency certificate pada tahun (1985)

Beliau pernah berkhidmat sebagai Pegawai Eksekutif di (PKNS) pada tahun 1972. Pengurus (pengangkutan) di Syarikat Perangsang (1974), Pembantu 'Dredge Master' pada tahun 1979, 'Dredge Master' di Timah Langat BHD iaitu di Kapal Korek Sri Banting (1985), Pengurus di Connectics iaitu anak syarikat Timah Langat pada tahun (2000), Pengurus Kilang (MI Pipes di anak syarikat Timah Langat 2004 dan telah bersara pada (2008).

AKTIVITI SOKONGAN DAN PERSPEKTIF KEHIDUPAN PEKERJA PERLOMBONGAN BIJIH TIMAH

PROFAIL TOKOH PEMBICARA :

SESI BICARA 3 :

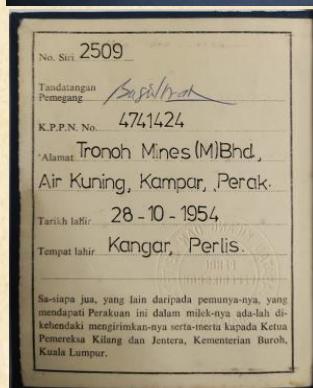

BASRI BIN IBRAHIM

Basri Bin Ibrahim merupakan seorang bekas ‘Dredge Master’ pada tahun 1978 Tronoh Mines (M) Bhd, Kampar Perak dan telah bersara pada tahun 2013. Beliau kini bergiat aktif dalam membuat khidmat nasihat untuk membaiki proses pengambilan bijih timah.

Beliau berkelulusan Diploma kejuruteraan Mekanikal di Universiti Teknologi Malaysia pada tahun 1977, ‘Dredge Master’ Certificate of Competency di Jabatan Kilang dan Jentera tahun 1980, Gas Industry Certificate (Distribution) Universiti Teknologi Malaysia pada tahun 1997 dan Gas Supervisor Certificate of Competency (Natural Gas Only) di Suruhanjaya Tenaga Malaysia pada tahun 1999.

Antara pengalaman perkhidmatan beliau adalah sebagai Trainee Dredge Master –AK 1 dan AK2 Dredges di Tronoh Mines LTD, Kampar Perak (1977-1980), Senior Engineering Assistant di Gas Malaysia Sdn Bhd Shah Alam, Selangor (1994 – 2000), Tronoh Mines Ltd, Kampar, Perak (1996-1997), Dredge Master (Diamond Alluvial Mining) P.T Galuh Cempaka, Banjarmasin, South Kalimantan, Indonesia (2000) Dredging Manager (Cutter Suction Dredge — Sea Mining) P.T Malaysia Smelting Corporation Indonesia (Kepulauan Bangka Belitung Indonesia (2006-2007) dan Manager di Lion Mining Sdn Bhd, Banting Selangor (2013 - 2023).

HALATUJU PELESTARIAN KAPAL KOREK SRI BANTING DAN TAMAN WARISAN LOMBONG BIJIH TIMAH NEGARA

PROFAIL TOKOH PEMBICARA :

SESI BICARA 4 :

DATO' PAIMAN BIN KEROMO

(DSIS, AMK, ASK, BKT, PPT, PSI)

Dato Paiman Bin Keromo merupakan seorang ahli konservasi monumen dan tapak tanah bersejarah, ahli konservasi artifak dan koleksi bersejarah, ahli museologi dan ahli arkeologi daratan dan bawah air. Kini beliau adalah Penasihat Eksekutif Konservator/Museologi di Majlis Perbandaran Sepang.

Beliau berkelulusan Sarjana Muda Ekonomi dari Universiti Malaya pada tahun (1975), Diploma Konservasi Monumen dan Tapak Tanah Bersejarah dari University Of Florence, Italy. Sijil-sijil berkaitan Konservasi Monumen dan Koleksi Muzium dari berbagai universiti antaranya University Of York, UK, Grenoble Nuclear Centre, France, National Research Laboratory For Cultural Properties, Lucknow, India dan dari berberapa institusi di Jepun, Korea dan Sri Langka juga telah diperolehi.

Pernah berkhidmat sebagai Pengarah Muzium Perak, Taiping (1976), Ketua Unit Pusat Pemuliharaan Nasional di Jabatan Muzium Malaysia (1980), Kurator di Unit Monumen Jabatan Muzium dan Antikuiti (1985), Pengarah Muzium Sultan Alam Shah, Selangor (1986), Pengarah Bahagian Antikuiti di Jabatan Muzium Dan Antikuiti (2004), Setiasusaha Bahagian Warisan di Kementerian Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan Malaysia (2005), Ketua Pengarah Jabatan Muzium Malaysia (2008), Pengarah Muzium Diraja Abu Bakar, Johor (2009) dan Ketua Pegawai Eksekutif, Perbadanan Adat Melayu Dan Warisan Selangor (Padat) (2017-2020).

Antara pencapaian beliau adalah melaksanakan kerja-kerja konservasi 128 buah monumen dan tapak tanah bersejarah, melaksanakan pembinaan dan penubuhan 31 buah muzium dan beliau telah melaksanakan kerja-kerja menyelamatkan 3 buah kapal karam.

JAWATANKUASA INDUK
SAMBUTAN HARI MUZIUM ANTARABANGSA
PERINGKAT KEBANGSAAN 2018

Dengan ini mengucapkan

ANUGERAH KHAS
TOKOH PERMUZIUMAN

DATO' PAIMAN BIN KEROMO
Sempena

هاري موزيوم انترابانسا
HARI MUZIUM ANTARABANGSA
PERINGKAT KEBANGSAAN KALI KE XII
2018

"Hyperconnected Museums:
New Approaches, New Publics"

DATUK KAMARPUL BAHARIN BIN A. KAZIM
KETUA PENGARAH
JABATAN MUZIUM MALAYSIA
MIRAKRAM
PENGURUS SAMBUTAN HARI MUZIUM ANTARABANGSA
PERINGKAT KEBANGSAAN 2018

SEKALUNG BUDI :

Pengerusi dan Ahli Jawatankuasa Pelaksana

Majlis Pengkisahan Sejarah Kapal Korek Di Malaysia

“Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor”

Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang

- 1974-

merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada

Y.B. Tuan Borhan Bin Aman Shah,

Pengerusi Jawatankuasa Tetap Perumahan & Pembangunan Bandar Lestari,
Kebudayaan, Adat Istiadat Melayu & Warisan

Tokoh-tokoh Pengkisahan dan Pengerusi Sesi

dan

Semua Jabatan dan Agensi Kerajaan, Persatuan, Badan Bukan Kerajaan,
Pusat Pengajian, Sekolah, Urusetia Majlis Perbandaran Sepang dan Arkib
Negara Malaysia

serta

Orang perseorangan :

- I. Encik Lee Kan Ming (Kenneth)
- II. Encik Lim Ah Lee
- III. Encik Chan Sam Meng
- IV. Encik Lee Kwai Onn
- V. Encik Azrin Bin Othman
- VI. Encik Wong Tuck Wah
- VII. Pun Yoke Keoang (Michael)

dan lain-lain yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam memberikan kerjasama dan sumbangan bagi menjayakan program ini.

SEKALUNG BUDI :

BEKAS-BEKAS PEKERJA :

AZIZ BIN ABDULLAH
(KAPLA KAPAL KOREK
SRI BANTING, TIMAH
LANGAT)

ZAHIRI BIN ISMAIL
(POMEN KAPAL KOREK
SRI BANTING, TIMAH
LANGAT)

**ABDUL AZIZ BIN
RASIDI**
(KEPALA "TIN SHED"
TIMAH LANGAT)

**ZAKARIA BIN MOHD
ARIS**
(PENYELENGGARA
"TIN SHED STORE",
TIMAH LANGAT)

Seuntai kasih, setulus budi bersama-sama membantu menyajayakan program ini

NOTA

Majlis Pengkisahan Sejarah Kapal Korek Di Malaysia
“Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor”
Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang

- 1974-

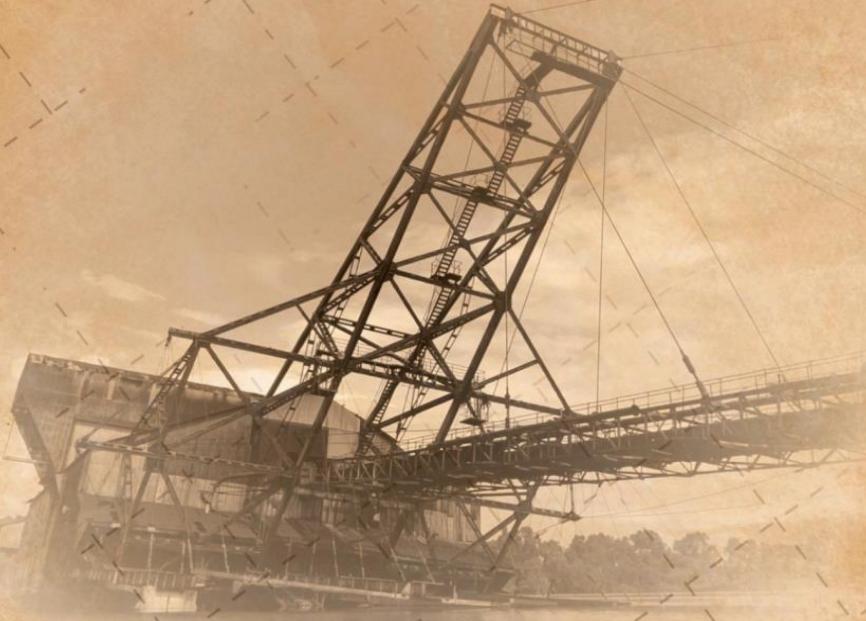
NOTA

Majlis Pengkisahan Sejarah Kapal Korek Di Malaysia

“Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor”

Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang

- 1974-

MAJLIS PENGKISAHAN SEJARAH KAPAL KOREK DI MALAYSIA

“Menghidupkan Kembali Sejarah Revolusi Industri Selangor”

Kapal Korek Sri Banting,Dengkil@Sepang
1974

